

**Program Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie oraz
Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie
w Gminie Bielsk Podlaski
na lata 2016-2021**

I. Wstęp

Przemoc w rodzinie to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny. Działanie to naraża osoby dotknięte przemocą na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, narusza ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne.

Podstawowym aktem prawnym regulującym zadania w zakresie przeciwdziałania pomocy w rodzinie oraz zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie jest ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1390).

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie to dokument, którego zadaniem jest wprowadzenie w życie działań mających na celu udzielanie pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie, a także podejmowanie odpowiednich działań wobec osób stosujących przemoc oraz zwrócenie uwagi społeczności lokalnej na zjawisko przemocy w rodzinie.

Program wyznacza również główne kierunki działania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie Gminy Bielsk Podlaski w celu skutecznego reagowania na to zjawisko. Program jest zgodny z Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Bielsk Podlaski przyjętą przez Radę Gminy uchwałą Nr XVII/92/2012 z 27 kwietnia 2012 r. i jej aktualizacją przyjętą uchwałą Nr IV/16/2015 Rady Gminy Bielsk Podlaski z dnia 26 lutego 2015 r.

Potrzeba opracowania takiego dokumentu dla Gminy Bielsk Podlaski wynika nie tylko z przesłanek formalnych (ustawa o pomocy społecznej oraz ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, które nakładają na gminę obowiązek opracowania i realizowania programu), ale również z odczuwalnych, negatywnych zjawisk społecznych na terenie gminy. Przemoc domowa rodzi konsekwencje niezmiernie głębokie i szkodliwe, może być skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Obecnie można zaobserwować narastające rozszerzenie się zakresu pojęcia przemocy. Przemoc jest zjawiskiem, które występuje powszechnie w naszym społeczeństwie, jest ona obecna w codziennym życiu. Wyróżniamy kilka rodzajów przemocy: fizyczna, psychiczna, seksualna, ekonomiczna, zaniedbanie. Osobami doznającymi przemocy są głównie kobiety i dzieci, natomiast osobami stosującymi przemoc w rodzinie, głównie mężczyźni. Przemoc charakteryzuje się przewagą sił, sprawca ma przewagę sił nad osobą doznającą przemocy. Zgodnie z art. 207§ 1 Kodeksu Karnego, przemoc w rodzinie jest przestępstwem.

Program skierowany jest do:

- 1) osób doznających przemocy w rodzinie w tym dzieci, współmałżonków lub partnerów, osób starszych, niepełnosprawnych,
- 2) osób stosujących przemoc w rodzinie,
- 3) świadków przemocy w rodzinie.

Przemoc zagraża życiu, niesie ze sobą cierpienie fizyczne, rany, siniaki, ale przede wszystkim powoduje niewyobrażalnie wielkie szkody psychiczne u ofiar, które najczęściej przez lata doświadczają znęcania się, wykorzystywania lub zaniedbania. Przemoc domowa to także poważny problem społeczny.

Destrukcyjna siła niszczy cały system rodzinny, rozsadza go od środka, odbiera poczucie bezpieczeństwa i możliwość prawidłowego rozwoju najmłodszym członkom rodziny. Niesie ze sobą ryzyko dziedziczenia przez dzieci zachowań przemocowych i powielania ich w dorosłym życiu. Niezwalczana przemoc przybiera na sile, utrwała się i eskaluje niosąc negatywne konsekwencje dla uwikłanych w nią rodzin i dla całego społeczeństwa. Niezbędne jest zatem podejmowanie planowych działań mających na celu zapobieganie i zwalczanie przemocy w rodzinie, działań wpisanych w tworzenie i rozwijanie systemu przeciwdziałania przemocy, którego zasadniczymi elementami są specjalistyczne instytucje i profesjonaliści niosący pomoc osobom dotkniętym przemocą domową.

II. Istota i zakres programu.

1. Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne :

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 Nr 78 poz. 483, z późn.zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1390)
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1515 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 poz. 163, z późn. zm.)
- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 1286)
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 332, z późn, zm.)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209 poz. 1245)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacje osób zatrudnionych w tych środowiskach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno-edukacyjne (Dz. U. Nr 50, poz. 259)

Program jest skorelowany z następującymi Programami:

- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy;
- Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie w województwie podlaskim;
- Powiatowy Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Bielskim;

- Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Bielsk Podlaski na lata 2012-2022;
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Bielsk Podlaski;

III. DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY

Właściwe zdiagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie jest bardzo trudne. Przemoc domowa jest problemem złożonym, o którym nie łatwo się rozmawia a który jeszcze trudniej zbadać. Istniejące statystyki pozwalają oszacować jedynie jego przybliżone rozmiary. Oficjalne statystyki nie obejmują niezgłaszanych przypadków przemocy, a problematyka przemocy jest traktowana jako sprawa wstydliva, drażliwa, skrywana w czterech ścianach domu, stąd proces badawczy napotyka na liczne bariery metodologiczne.

1. Skala problemu przemocy w rodzinie w Gminie Bielsk Podlaski

Skala problemu przemocy w rodzinie w Gminie Bielsk Podlaski została określona na podstawie informacji uzyskanych z danych statystycznych ze sprawozdań Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Bielsk Podlaski

2. Realizacja procedury „NIEBIESKIEJ KARTY” na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Bielsk Podlaski

Statystyki prowadzone przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie z przeprowadzonych interwencji domowych przez Komendę Powiatową Policji w okresie od dnia 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r. pokazują, że na terenie działania ww. Zespołu są następujące:

- Liczba przeprowadzonych interwencji domowych –60**
Interwencje dotyczące przemocy w rodzinie
miejsce interwencji – gmina Bielsk Podlaski
- Liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej – 29**
w tym: kobiety – 20
mężczyźni –0
nieletni -9
- Liczba sprawców przemocy domowej – 19**
- Liczba sprawców przemocy domowej zatrzymanych – 12**
Izba Wytrzeźwień -6
PDOZ-6
- Liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu -15**
- Liczba przypadków udzielenia pomocy medycznej –: 12**
- Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – A” – 19**
- Rodzaje pomocy udzielonej osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą:**
umieszczenie w ośrodku interwencji kryzysowej – 1 osoba
porady członka GKRPA – 11 osób
pracownicy socjalni, praca socjalna – 41 osoby

W roku 2015 pracownik socjalny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim w związku z zaniedbaniem dziecka przez rodzinę, wystąpił do Sądu o umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej spokrewnionej oraz ograniczenie władzy rodzicielskiej rodziców.

Z przedstawionych danych wynika, że wśród osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą przeważają kobiety i osoby małoletnie. Mężczyźni dominują wśród osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc.

W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony osób doznających przemocy w rodzinie Zarządzeniem Nr 38/2011 Wójta Gminy Bielsk Podlaski z dnia 25.08.2011 roku został powołany Zespół Interdyscyplinarny, Zarządzenie Nr 59/2012 Wójta Gminy Bielsk Podlaski z dnia 17 października 2012 r. zmieniające Zarządzenie Nr 38/2011 w sprawie zmiany powołania i składu Zespołu Interdyscyplinarnego. Została przyjęta do realizacji Uchwała Nr VII/33/2011 Rady Gminy Bielsk Podlaski z dnia 15 czerwca 2011 roku w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

Zespół Interdyscyplinarny działa na podstawie Porozumień o współpracy w Zespole Interdyscyplinarnym, które zostały zawarte pomiędzy Gminą Bielsk Podlaski, a:

- o Komendą Powiatową Policji w Bielsku Podlaskim,
- o Zespołem Szkół w Augustowie
- o Stowarzyszeniem na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Fundament”
- o Parafią Narodzenia NMP i św. Mikołaja
- o Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- o Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej
- o Szkołą Podstawową im. Jana Pawła II w Łubinie Kościelnym
- o Parafią prawosławną pod wezwaniem Archanioła Michała
- o Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Bielsku Podlaskim,

W funkcjonowanie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Bielsku Podlaskim zaangażowane są wszystkie wyznaczone ustawowo służby.

W roku szkolnym 2014/2015 w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Łubinie Kościelnym w ramach programu edukacyjnego „Moje dziecko idzie do szkoły” były prowadzone prelekcje dla rodziców oraz pogadanki dla dzieci na temat właściwego zachowywania się, asertywności, cyberprzemocy. Natomiast w Zespole Szkół w Augustowie w roku 2014/2015 organizowane były spotkania Policji z rodzicami, dziećmi na temat cyberprzemocy oraz pogadanki z uczniami na temat odpowiedzialności karnej nieletnich. Centrum Edukacji Nauczycieli prowadziło warsztaty dla rodziców na temat „Jak sobie radzić z agresywnym dzieckiem”. Krakowskie Centrum Profilaktyki realizowało program profilaktyczny dla Gimnazjum na temat „Jestem, jak łatwo powiedzieć” dotyczący przemocy wśród rówieśników.

W ramach procedury „NIEBIESKIE KARTY” powołano 3 grupy robocze, pracę grup roboczych koordynuje Zespół interdyscyplinarny.

Lata	Liczba założonych NK	Instytucja zakładająca NK	Zakończenie NK	Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	Liczba posiedzeń grup roboczych
2012	7	5- Policja	4	4	7

		1-GOPS 1- Zespół Szkół w Augustowie			
2013	5	5-Policja	4	4	2
2014	24	23-Policja 1-GOPS	12	4	14
2015	33	30-Policja 3-GOPS	18	4	20

Procedurę „Niebieskie Karty” w większości przypadków zakończono w związku z ustaniem przemocy w rodzinie, następnie z uwagi na brak zasadności podejmowania działań. W 2014 r. w wyniku pracy Zespołu Interdyscyplinarnego, a w szczególności intensywnej pracy grup roboczych zakończono 12 „Niebieskich Kart” na skutek ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy.

W roku 2015 w 3 przypadkach sprawcy przemocy w rodzinie zostali skazani wyrokiem sądu na odbycie kary pozbawienia wolności, w 2 przypadkach zamknięcie NK nastąpiło na skutek zgonu (z przyczyn naturalnych) osób doznających przemocy, w pozostałych 10 przypadkach, na skutek ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy.

Jak wynika z przedstawionych danych tendencja stosowania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Bielsk Podlaski jest rosnąca.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim zatrudnia 2 starszych pracowników socjalnych, 2 specjalistów pracy socjalnej oraz asystenta rodziny. Pracownicy socjalni udzielają poradnictwa w ramach pracy socjalnej, pomagają osobom doznającym przemocy w rodzinie usamodzielnąć się lub odizolować od sprawcy przemocy.

W roku 2015 jedna osoba, która doznawała przemocy została skierowana do Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Białymstoku.

Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim wynika, że tendencja osób korzystających z pomocy społecznej w wyniku przemocy w rodzinie jest rosnąca, a mianowicie liczba rodzin na przestrzeni lat przedstawia się następująco:

2012 r - 7 rodzin

2013r.- 9 rodzin

2014 r. -11 rodzin

2015 r. -12 rodzin.

Asystent rodziny pracuje z rodzinami bezpośrednio w terenie. W swoim zakresie ma 14 rodzin z dziećmi, w tym 3 rodziny, w których występują symptomy stosowania przemocy. Fundacja „Fundament” – zapewnia pomoc psychologiczną i prawną osobom doznającym przemocy w rodzinie możliwość udziału w terapii indywidualnej lub grupowej dla osób doznających przemocy oraz indywidualne spotkania, a także terapie dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bielsku Podlaskim oferuje możliwość uzyskania porad od psychologa, pedagoga, policjanta oraz pracownika socjalnego.

Z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bielsku Podlaskim wynika, że w 2013 roku wpłynęło 9 zgłoszeń, 5 osób podjęło leczenie odwykowe, w 2014 r wpłynęło 31 zgłoszeń i 18 osób podjęło leczenie odwykowe, natomiast w 2015 r wpłynęło 15 zgłoszeń, 2 osoby podjęły leczenie odwykowe, 10 spraw jest w trakcie rozpatrywania przez GKRPA w Bielsku Podlaskim.

Rozpoznanie skali zjawiska, wyłącznie na podstawie danych statystycznych Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji czy innych instytucji zaangażowanych w rozwiązywanie problemu przemocy domowej nie daje pełnego zobrazowania skali zjawiska.

Często przemoc nie wychodzi poza próg domu a osoby jej doświadczające, z różnych powodów nie szukają pomocy. Trzeba również mieć na uwadze, że ofiarami przemocy w rodzinie są dzieci, które z reguły nie potrafią same poprosić o pomoc, a które rozwijając się w atmosferze przemocy nabywają negatywne wzorce zachowań i niejednokrotnie zostają sprawcami przemocy w rodzinie już, jako rodzice.

IV. ZASOBY GMINY BIELSK PODLASKI W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

1. Zasoby instytucjonalne Gminy Bielsk Podlaski:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bielsku Podlaskim;
- 2) Gminny i Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim
- 3) Powiatowa Komenda Policji w Bielsku Podlaskim
- 4) Zespół Szkół w Augustowie
- 5) Szkoła Podstawowa w Łubinie Kościelnym
- 6) Ośrodek Zdrowia w Chraubołach;
- 7) Ośrodek Zdrowia w Łubinie Kościelnym;
- 8) Stowarzyszenie na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Fundament”
- 9) Instytucje kościelne;
- 10) Sołtysi i rady sołeckie.
- 11) Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Bielsku Podlaskim
- 12) Zespół Interdyscyplinarny
- 13) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku Podlaskim

Zgodnie ze znowelizowaną ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie obowiązkiem gminy jest podjęcie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach zespołu interdyscyplinarnego, którego skład rozszerza krąg osób zajmujących się problematyką przemocy na terenie gminy o przedstawicieli oświaty, kuratorów, ochrony zdrowia oraz przedstawicieli organizacji pozarządowych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku Podlaskim od 2012 r cyklicznie organizuje programy korekcyjno – edukacyjne dla osób stosujących przemoc wobec najbliższych. Program edukacyjno – korekcyjny dla sprawców przemocy domowej

adresowany jest do pełnoletnich mężczyzn i kobiet stosujących przemoc wobec partnerek/partnerów lub nieradzących sobie z kontrolowaniem i opanowywaniem własnych negatywnych emocji. Ma on kształtować postawę partnerstwa i szacunku w stosunku do innych osób oraz odpowiedzialności za zachowania agresywne. Do Programu kwalifikowani są skazani prawomocnymi wyrokami za przestępstwo z art. 207 Kodeksu Karnego (lub inne przeciwko rodzinie, ze stwierdzeniem sprawstwa przemocy), zarówno korzystający z warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności jak i osoby po odbyciu kary. Do udziału w programie osoby skazane kierowane są przez sąd. Osoby chętne, które chcą dokonać zmian w swoim życiu i nauczyć się radzenia sobie z własną agresją, mogą zgłaszać się indywidualnie do Centrum.

2. Mocne strony:

- a) Dobrze przygotowana i stale doskonaląca umiejętności kadra instytucji działających na rzecz rodziny;
- b) Znajomość problemu i dobrze działające służby zajmujące się profilaktyką i wsparciem rodzin zagrożonych patologiami;
- c) Poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym;

3. Słabe strony:

- a) Niewystarczająca infrastruktura socjalna gminy;
- b) Brak wypracowanych systemów wspomagania działań profilaktycznych;
- c) Brak spójnego systemu współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin zagrożonych przemocą (prokuratura, policja, sądy, pomoc społeczna).

4. Zagrożenia:

- 1) Negatywne wzorce zachowań społecznych;
- 2) Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych rodzin;
- 3) Problemy alkoholowe członków rodzin;
- 4) Niewystarczająca świadomość istoty przemoc;

V. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

1. Adresaci programu

- 1) Rodziny i osoby dotknięte bezpośrednio zjawiskiem przemocy.
- 2) Rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy.
- 3) Osoby stosujące przemoc w rodzinie.
- 4) Młodzież.
- 5) Przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą.
- 6) Społeczność lokalna.

2. Realizatorzy programu

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bielsku Podlaskim;
- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim

- 3) Powiatowa Komenda Policji w Bielsku Podlaskim
- 4) Zespół Szkół w Augustowie
- 5) Szkoła Podstawowa w Łubinie Kościelnym
- 6) Ośrodek Zdrowia w Chraślach;
- 7) Ośrodek Zdrowia w Łubinie Kościelnym;
- 8) Stowarzyszenie na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Fundament”
- 9) Instytucje kościelne;
- 10) Sołtysi i rady sołeckie.

VI. CELE PROGRAMU

Cel strategiczny I

Podnoszenie świadomości i wrażliwości mieszkańców Gminy Bielsk Podlaski wobec przemocy w rodzinie

Cel operacyjny 1: Zintensyfikowanie lokalnych działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Działania :

1. Aktualizacja strony internetowej UG Bielsk Podlaski w zakresie informacji promującej idee Programu (kampania promocyjna) oraz informacji nt. zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Pozyskanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych odnośnie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie.
3. Organizacja akcji profilaktyczno-informacyjnych na temat przemocy w rodzinie (np. lokalne kampanie społeczne, pikniki rodzinne, festyny)

Wskaźniki:

- Liczba odwiedzin strony internetowej UG Bielsk Podlaski
- Liczba (i rodzaj) rozpowszechnionych materiałów informacyjno-edukacyjnych
- Liczba akcji profilaktyczno-informacyjnych

Cel operacyjny 2: Edukacja i promowanie postaw społecznych wolnych od przemocy

Działania :

1. Współpraca w celu edukacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie w ramach programów nauk przedmażeńskich.
2. Wzmocnienie funkcji opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy metod i kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie oraz w stosunku do grup ryzyka, np. małoletnich w ciąży.

Wskaźniki:

- Liczba podjętych inicjatyw
- Liczba programów

Cel strategiczny II

Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

Cel operacyjny1: Ochrona osób doznających przemoc w rodzinie

Działania:

1. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Bielsk Podlaski, w tym ustalenie odsetka populacji rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie.
2. Upowszechnianie informacji na temat podmiotów działających na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie i rodzaju świadczonej pomocy.
3. Podnoszenie jakości pomocy udzielanej w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty”.
4. Zapewnienie skutecznego funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Gminy Bielsk Podlaski.

Wskaźniki:

- Coroczna diagnoza
- Liczba osób doznających przemocy korzystających z pomocy instytucji wspierających
- Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”
- Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego
- Liczba posiedzeń grup roboczych

Cel strategiczny III

Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie

Cel operacyjny1: Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych podejmowanych wobec sprawców przemocy w rodzinie.

Działania

1. Udzielanie informacji osobom stosującym przemoc na temat programów korekcyjno-edukacyjnych.
2. Szkolenia na temat środków stosowanych wobec sprawców przemocy oraz metod przeprowadzania rozmów motywujących osoby stosujące przemoc do zmiany postawy – uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych.

Wskaźniki:

- Liczba sprawców przemocy w rodzinie uczestniczących w programach korekcyjno-edukacyjnych
- Liczba szkoleń
- Liczba przeszkolonych osób

Cel strategiczny IV: Podnoszenie kwalifikacji kadr i doskonalenie współpracy międzyinstytucjonalnej

Cel operacyjny 1. Zapewnienie szkoleń dla kadry pracującej bezpośrednio z osobami doznającymi przemocy w rodzinie oraz osobami stosującymi przemoc w rodzinie.

Działania:

1. Organizacja szkoleń.
2. Kierowanie kadry na szkolenia na poziomie wojewódzkim i ogólnopolskim.

Wskaźniki:

- Liczba szkoleń
- Liczba przeszkolonych osób

Cel operacyjny 2. Zapewnienie wsparcia dla osób bezpośrednio pracujących z osobami doznającymi przemocy i stosującymi przemoc.

Działania:

1. Pozyskiwanie materiałów instruktażowo- edukacyjnych.
2. Zapewnienie superwizji dla pracowników pracujących z osobami doznającymi przemocy i osobami stosującymi przemoc.

Wskaźniki:

- Liczba pozyskanych materiałów
- Liczba przeprowadzonych superwizji

Wdrażanie Programu będzie miało charakter ciągły i otwarty. Z uwagi na potrzebę bieżących działań w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, za celowe uznano pozostawienie pewnej elastyczności, co do wymiaru jak i terminów działań. Dlatego w Programie nie narzuca się działań na poszczególne lata jego obowiązywania, a określa jedynie ramy czasowe realizacji. Szczegółowy harmonogram będzie sporządzany corocznie do dnia 30.04. Działania związane z upowszechnianiem programu należą do kompetencji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, a będą podejmowane we współpracy z podmiotami, służbami i organizacjami pozarządowymi szczebla powiatowego i gminnego. Harmonogram na lata 2016-2021 przedstawia się następująco.

L.P.	Cel strategiczny/ Cel operacyjny/ Działania	Wskaźniki	Realizator	Termin realizacji
<i>Cel strategiczny I: Podnoszenie świadomości i wrażliwości mieszkańców Gminy Bielsk Podlaski wobec przemocy w rodzinie</i>				
<i>Cel operacyjny 1: Zintensyfikowanie lokalnych działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie</i>				
1.	Aktualizacja strony internetowej UG Bielsk Podlaski w zakresie informacji promującej idee Programu (kampania promocyjna) oraz informacji nt. zjawiska przemocy w rodzinie	Liczba odwiedzin strony internetowej UG Bielsk Podlaski	- GOPS w Bielsku Podlaskim, - Gminny Zespół Interdyscyplinarny	2016-2021
2.	Pozyskanie i rozpowszechnianie materiałów	Liczba (i rodzaj) rozpowszechnionych materiałów	- GOPS w Bielsku Podlaskim, - Gminny Zespół	2016-2021 /w zależności od środków

	informacyjno- edukacyjnych odnośnie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie	informacyjno- edukacyjnych	Interdyscyplinarny - KPP w Bielsku Podlaskim	finansowych/
3.	Organizacja akcji profilaktyczno- informacyjnych na temat przemocy w rodzinie (np. lokalne kampanie społeczne, pikniki rodzinne, festyny)	Liczba akcji profilaktyczno- informacyjnych	- GOPS w Bielsku Podlaskim, - GKRPA w Bielsku Podlaskim, - Gminny Zespół interdyscyplinarny - Zespół Szkół w Augustowie, - Szkoła Podstawowa w Łubinie Kościelnym -KPP w Bielsku Podlaskim, -- Stowarzyszenie na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Fundament”	2016-2021 /w zależności od środków finansowych/
<i>Cel operacyjny 2: Zmniejszenie negatywnych następstw dla osób doznających przemocy w rodzinie i świadków występowania przemocy w rodzinie.</i>				
<i>Cel operacyjny 2: Edukacja i promowanie postaw społecznych wolnych od przemocy</i>				
1.	Współpraca w celu edukacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie w ramach programów nauk przedmażeńskich	Liczba podjętych inicjatyw	- GOPS w Bielsku Podlaskim, - Gminny Zespół Interdyscyplinarny - instytucje i organizacje kościelne	2016-2021
2.	Wzmocnienie opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy metod i kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie oraz w stosunku do grup ryzyka, np. małoletnich w ciąży	Liczba programów	- GOPS w Bielsku Podlaskim, - GKRPA w Bielsku Podlaskim, - Gminny Zespół interdyscyplinarny - Zespół Szkół w Augustowie, - Szkoła Podstawowa w Łubinie Kościelnym -Stowarzyszenie na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Fundament”	
<i>Cel strategiczny II: Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie</i>				
<i>Cel operacyjny I: Ochrona osób doznających przemocy w rodzinie</i>				
1.	Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Bielsk Podlaski, w tym ustalenie odsetka populacji rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie	Coroczna diagnoza	GOPS w Bielsku Podlaskim, - Gminny Zespół Interdyscyplinarny - Zespół Szkół w Augustowie, - Szkoła Podstawowa w Łubinie Kościelnym	corocznie do 30.04.

			<ul style="list-style-type: none"> - Policja Bielsku Podlaskim, członkowie zespołu interdyscyplinarnego - Zespół Szkół w Augustowie, - Szkoła Podstawowa w Łubinie Kościelnym -KPP w Bielsku Podlaskim -Stowarzyszenie na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Fundament” 	
2.	Upowszechnianie informacji na temat podmiotów działających na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie i rodzaju świadczonej pomocy	Liczba osób doznających przemocy korzystających z pomocy instytucji wspierających	<ul style="list-style-type: none"> GOPS w Bielsku Podlaskim, - Gminny Zespół Interdyscyplinarny - Zespół Szkół w Augustowie, - Szkoła Podstawowa w Łubinie Kościelnym - Policja Bielsku Podlaskim, członkowie zespołu interdyscyplinarnego - Zespół Szkół w Augustowie, - Szkoła Podstawowa w Łubinie Kościelnym -KPP w Bielsku Podlaskim -Stowarzyszenie na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Fundament” 	2016-2021
3.	Podnoszenie jakości pomocy udzielanej w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty	Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”	<ul style="list-style-type: none"> - Gminny Zespół Interdyscyplinarny - Zespół Szkół w Augustowie, - Szkoła Podstawowa w Łubinie Kościelnym - Policja Bielsku Podlaskim, - Zespół Szkół w Augustowie, - Szkoła Podstawowa w Łubinie Kościelnym -KPP w Bielsku Podlaskim 	
4.	Zapewnienie skutecznego funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego	Liczba posiedzeń zespołu interdyscyplinarnego	<ul style="list-style-type: none"> - GOPS w Bielsku Podlaskim, - członkowie zespołu interdyscyplinarnego 	2016-2021

	ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Gminy Bielsk Podlaski	Liczba posiedzeń grup roboczych	- Zespół Szkół w Augustowie, - Szkoła Podstawowa w Łubinie Kościelnym -KPP w Bielsku Podlaskim, - Ośrodek Zdrowia w Chrańkach, -Ośrodek Zdrowia w Łubinie Kościelnym - Stowarzyszenie na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Fundament”	
<i>Cel strategiczny III: Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie</i>				
<i>Cel operacyjny: Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych podejmowanych wobec sprawców przemocy w rodzinie</i>				
1.	Udzielanie informacji osobom stosującym przemoc na temat programów korekcyjno-educacyjnych	Liczba sprawców przemocy w rodzinie uczestniczących w programach korekcyjno-educacyjnych	- GOPS w Bielsku Podlaskim, - członkowie zespołu interdyscyplinarnego, - KPP w Bielsku Podlaskim, - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku Podlaskim - Stowarzyszenie na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Fundament”	2016-2021
2.	Szkolenia na temat środków stosowanych wobec sprawców przemocy oraz metod przeprowadzania rozmów motywujących osoby stosujące przemoc do zmiany postawy – uczestnictwa w programach korekcyjno-educacyjnych.	Liczba szkoleń Liczba przeszkolonych osób	- GOPS w Bielsku Podlaskim, - członkowie zespołu interdyscyplinarnego, - KPP w Bielsku Podlaskim, - Stowarzyszenie na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Fundament”	2016-2021 /w zależności od środków finansowych/
<i>Cel strategiczny IV: Podnoszenie kwalifikacji kadr i doskonalenie współpracy międzyinstytucjonalnej</i>				
<i>Cel operacyjnyI: Zapewnienie szkoleń dla kadry pracującej bezpośrednio z osobami doznającymi przemocy oraz osobami stosującymi przemoc.</i>				
1.	Organizacja szkoleń	Liczba szkoleń	- GOPS w Bielsku Podlaskim, - członkowie zespołu interdyscyplinarnego, - KPP w Bielsku Podlaskim, - Stowarzyszenie na Rzecz Przeciwdziałania	2016-2021 /w zależności od środków finansowych/

			Przemocy w Rodzinie „Fundament”	
2.	Kierowanie kadry na szkolenia na poziomie wojewódzkim i ogólnopolskim	Liczba osób podnoszących kwalifikacje (podniesienie poziomu wykształcenia, zdobycie dodatkowych kwalifikacji, uprawnień) w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie lub prowadzenia terapii ze wszystkimi stronami konfliktu	-- GOPS w Bielsku Podlaskim, - Gminny Zespół Interdyscyplinarny, - pracownicy GOPS	2016-2021 /w zależności od środków finansowych/
<i>Cel operacyjny 2: Zapewnienie wsparcia dla osób bezpośrednio pracującymi z osobami doświadczającymi przemocy i stosującymi przemoc</i>				
1.	Pozyskiwanie materiałów instruktażowo- edukacyjnych	Liczba pozyskanych materiałów instruktażowo - edukacyjnych	- GOPS w Bielsku Podlaskim, - Gminny Zespół interdyscyplinarny, - KPP w Bielsku Podlaskim	2016-2021 /w zależności od środków finansowych/
2.	Zapewnienie superwizji dla pracowników pracujących z osobami doświadczającymi przemocy i osobami stosującymi przemoc	Liczba superwizji	-GOPS w Bielsku Podlaskim, -Gminny Zespół Interdyscyplinarny, -pracownicy GOPS,	2016-2021 /w zależności od środków finansowych/

VII. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

1. Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie.
1. Zwiększenie udzielania profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.
2. Usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą.
3. Zwiększenie zaangażowania społeczności w sprawy przeciwdziałania przemocy.
4. Zbudowanie systemu działań w zakresie pomocy rodzinom i osobom dotkniętym przemocą.
5. Niwelowanie skutków zjawiska przemocy.
6. Zmniejszenie skali występujących w rodzinach dysfunkcji wynikających z przemocy.

VIII. FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródłem finansowania Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie są środki własne gminy będące w budżecie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim na realizację zadań przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

IX. MONITOROWANIE I EWALUACJA REALIZACJI PROGRAMU

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o dane i informacje (sprawozdawczość) podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdanie z realizacji Programu do dnia 31 marca każdego roku przedłoży Radzie Gminy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim. Na podstawie wniosków ze sprawozdania następować będzie modyfikacja treści Programu na kolejne lata.

Ewaluacja pozwoli na:

- dostosowanie form wsparcia do potrzeb i problemów istniejących w Gminie Bielsk Podlaski.
- zwiększenie dostępności działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Ewaluację Programu prowadzić będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim we współpracy z wszystkimi instytucjami realizującymi Program.